

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1640/2024
28.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Лазаревић, адвокат из ..., против тужене Општине Брус, коју заступа Општинско правобранилаштво у Брусу, ради поништаја одлуке и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 712/23 од 12.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 28.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 712/23 од 12.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брусу П1 47/22 од 21.12.2022. године, ставом првим изреке, суд се огласио апсолутно ненадлежним за поступање по тужби тужиље против тужене у делу тужбеног захтева за поништај решења тужене бр. ...-.../...-... од 09.03.2018. године, укинута су спроведене радње предузете по том захтеву и тужба у том делу одбачена. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев за накнаду штете уместо враћања на рад и обавезан тужени да тужиљи на име накнаде штете исплати износ од 476.289,00 динара, са законском затезном каматом почев од 21.12.2022. године до исплате, док је одбијен тужбени захтев у делу за исплату на име накнаде штете уместо враћања на рад износа од још 393.738,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован компензациони приговор поднет од стране тужене на износ од 489.292,40 динара, са законском затезном каматом за период од 18.04.2018. године до 10.10.2022. године и наложено је туженој да тужиљи плати на име трошкова парничног поступка износ од 478.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 712/23 од 12.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке тако што је одбијен тужбени захтев

да се обавезе тужена да тужиљи на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати износ од 476.289,00 динара, са законском затезном каматом почев од 21.12.2022. године до исплате и обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове поступка у износу од 289.875,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повредене одредба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао другостепену пресуду на основу чланова 408. и 441. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побигане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни друге битне повреде због којих се ревизија у смислу члана 407. став 1. ЗПП, може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Општинске управе Општине Брус од 22.12.2017. године одлучено је да тужилца, ..., до тада распоређена на радно место послови ... у Општинској управи Општине Брус, због промене Правилника постаје нераспоредена почев од 22.12.2017. године, јер не постоји слободно радно место на које може бити распоређена, односно стиче статус запосленог за чијим радом је престала потреба. Против наведеног решења тужилца је изјавила жалбу Жалбеној комисији која је решењем од 17.01.2018. године исту одбила. Решењем начелника Општинске управе Општине Брус од 09.03.2018. године одлучено је да тужилца, нераспореденом службенику у Општинској управи Општине Брус, услед промене унутрашњег уређења и стицања статуса запосленог за чијим радом је престала потреба, престaje радни однос закључно са 18.03.2018. године. Наведено решење је донето, између осталог, и на основу одредбе члана 169. став 3. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Против наведеног решења тужилца је изјавила жалбу коју је Жалбена комисија општине Брус одбацила као недозвољену решењем од 3.4.2018. године. Тужена је тужилца на име отпремнине исплатила износ од 489.292,40 динара. Тужилца је пред Управним судом покренула спорове ради поништаја: решења Жалбене комисије од 17.01.2018. године, решења начелника Општинске управе Општине Брус од 09.03.2018. године и решења Жалбене комисије од 3.4.2018. године, те је Управни суд пресудом 1-4 У 2732/18 од 20.5.2020. године поништио решење Жалбене комисије од 17.01.2018. године којим је одбијена жалба тужилца изјављена против првостепеног решења којим је постала нераспоредена почев од 22.12.2017. године, односно којим је стекла статус запосленог за чијим радом је престала потреба, пресудом 1-2 У 6454/18 од 27.5.2020. године поништио решење Општинске управе Општине Брус број ...-.../...-... од 09.03.2018. године (којим је тужилца престао радни однос закључно са 18.03.2018. године) и предмет вратио надлежном органу на поновно одлучивање и пресудом 1-3 У 18204/18 од 2.9.2021. године поништио решење Жалбене комисије од 3.4.2018. године (којим је одбачена као недозвољена жалба изјављена против решења од 9.3.2018. године којим је тужилца престао радни однос код тужене) и предмет вратио надлежном органу на поновно

одлучивање. Тужила је од 19.3.2018. године у старосној пензији, а након престанка радног односа са туженом је закључила више уговора о делу по основу којих је, на име накнаде за рад, остварила износ од укупно 210.000,00 динара, са припадајућим порезима и доприносима. Тужила је самохрана мајка детета која се налази на редовном школовању, а последња плата коју је примила код тужене за фебруар 2018. године износила је 28.127,19 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд се огласио апсолутно ненадлежним и одбацио тужбу у делу тужбеног захтева за поништај решења тужене бр. ...-.../...-... од 09.03.2018. године, будући да се судска правна заштита против предметног решења тужене остварује у управном спору за који је надлежан Управни суд, сходно члану 170. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. У погледу дела тужбеног захтева за накнаду штете уместо враћања на рад, првостепени суд је оценио да су се стекли услови за примену одредбе члана 191. став 5. Закона о раду, с обзиром да је пресудом Управног суда од 27.05.2020. године поништено решење којим је утврђено да је тужиљи престао радни однос, те тужила има право на накнаду штете уместо враћања на рад у висини досуђеној првостепеном пресудом.

Другостепени суд је је потврдио првостепену пресуду у делу којим је одбачена тужба у делу тужбеног захтева за поништај решења тужене бр. ...-.../...-... од 09.03.2018. године, прихватајући разлоге које је навео нижестепени суд. Преиначио је првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за накнаду штете уместо враћања на рад, налазећи да је тужиљи решењем РФ ПИО утврђено право на превремену старосну пензију од 23.05.2018. године, због чега не може основано тражити да се врати на рад, а самим тим ни накнаду штете уместо враћања на рад.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда је засновано на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 191. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 75/14), прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио (став 1); да се накнада штете из става 1. овог члана утврђује у висини изгубљене зараде која у себи садржи припадајуће порезе и доприносе у складу са законом, у коју не улази накнада за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора, бонуси, награде и друга примања по основу доприноса пословном успеху послодавца (став 2); да уколико суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, а запослени не захтева да се врати на рад, суд ће, на захтев запосленог обавезати послодавца да запосленом исплати накнаду штете у износу од највише 18 зарада запосленог у зависности од временаведеног у радном односу код послодавца, година живота запосленог и броја издржаваних чланова породице (став 5).

Напред наведеном накнадом штете из члана 191. став 5. Закона о раду се супституише реинтеграција и основаност захтева за накнаду штете зависи од

основаности захтева за враћање на рад. Наиме, један од начина престанка радног односа је и када запослени оствари услове за одлазак у старосну пензију, што је према одредби члана 175. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05,...113/17) када запослени наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања. То су општи услови за престанак радног односа стицањем права на старосну пензију који су предвиђени и у члану 19. тачка 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ бр.34/03,...73/18), док је чланом 19б истог закона прописано да осигураник стиче право на превремену пензију када наврши најмање 40 година стажа осигурања и најмање 60 година живота. Тужилца је 19.03.2018. године испунила услове за превремену старосну пензију, што је утврђено решењем РФ ПИО од 23.05.2018. године, због чега не може основано да тражи да се врати на рад, а самим тим ни накнаду штете уместо враћања на рад.

Супротно наводима ревизије, правилно је другостепени суд закључио да накнада штете предвиђена наведеном законском одредбом има супституциони карактер и досуђује се уместо враћања на рад, тако да основаност захтева за накнаду штете зависи од основаности захтева за враћање на рад. У конкретном случају, тужилца је на лични захтев остварила право на превремену старосну пензију и зато не може бити враћена на рад, иако је решење о престанку радног односа поништено, због чега јој не припада право на ову врсту накнаде штете (супституција реинтеграције).

Врховни суд је ценио и остале наводе ревизије, али како се њима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, ти наводи нису посебно образложени.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић